

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **P. V.**, narozený dne X.
bytem X.
zastoupený advokátem JUDr. Pavlem Uhlem
sídlem Kořenského 1107/15, 150 00 Praha 5

proti
žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
sídlem Mariánské náměstí 2/2, 110 01 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2019, č.j. MHMP 2226597/2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce se žalobou došlou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy (dále jen „žalovaný“) ze dne 6. 11. 2019 č.j. MHMP

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

2226597/2019 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a zároveň potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 3, odboru občansko správního ze dne 28. 6. 2019 č.j. UMCP3 239219/2019, sp. zn. S UMCP3 015917/2018 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím Úřad městské části Praha 3, odbor občansko správní (dále jen „správní orgán I. stupně“) v souladu s ust. § 67 odst. 1 správního řádu a ust. § 93 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) rozhodl tak, že žalobce je vinen tím, že dne 9. 2. 2018, v čase od 12:10 hodin do 12:18 hodin, v tramvaji č. 9 (směr Spojovací), mezi zastávkami Hlavní nádraží – Lipanská, a následně v ulici Seifertova 826, na zastávce MHD Lipanská, v Praze 3, z důvodu nespokojenosti na upozornění řidiče tramvaje na jízdu pasažérů bez platného jízdního dokladu, výroky „ty vole, totální ubožáku, blbečku, demente, hajzle“ hrubě urazil P. K., nar. X., čímž žalobce úmyslně jinému ublížil na cti tím, že ho jiným způsobem hrubě urazil, a spáchal tak přestupek podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o některých přestupcích“), a dále tím, že dne 9. 2. 2018, v čase od 12:10 hodin do 12:18 hodin, po vystoupení z tramvaje, na zastávce Lipanská, ulice Seifertova 50, Praha 3, fyzicky napadl úderem otevřenou dlaní nezjištěné ruky do oblasti hrudníku P. K., nar. X., čímž žalobce úmyslně narušil občanské soužití tak, že se vůči jinému dopustil jiného hrubého jednání, a spáchal tak přestupek podle ust. § 7 odst. 1 písm. c) bodu 4. zákona o některých přestupcích, za což se mu podle ust. § 7 odst. 4 písm. b) téhož zákona ukládá úhrnný správní trest ve formě pokuty ve výši 6 000 Kč a povinnost uhradit správnímu orgánu I. stupně náhradu nákladů řízení v paušální částce 1 000 Kč, dále byla určena splatnost pokuty a náhrady nákladů řízení.

II. Žalobní body

3. V prvním žalobním bodě žalobce namítal, že došlo k prekluzi přestupku. Žalobce byl uznán vinným rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 29. 10. 2018, toto rozhodnutí bylo ovšem později žalovaným zrušeno, a proto se jím nepřerušila promlčecí (resp. prekluzivní) doba, nezákonné rozhodnutí totiž nemohlo promlčecí dobu přerušit. V opačném případě by veřejná správa mohla vydávat zjevně účelová rozhodnutí jen za účelem přerušení promlčecí doby. V tomto lze odkázat i na trestněprávní judikaturu, v usnesení ze dne 9. 2. 2011 sp. zn. 5 Tdo 1024/2010 – 59 Nejvyšší soud odmítl přiznat nezákonným úkonům policejních orgánů účinek přerušení promlčecí doby. V jiném správním řízení Úřad městské části Praha 1 rozhodující v prvním stupni zrušenému rozhodnutí přerušující účinek nepřiznal. Žalobce uvedl, že pokud je nezákonné rozhodnutí procesně odklizen pro nezákonnost, musí být odklizeny i hmotněprávní důsledky v podobě přerušení běhu promlčecí lhůty. Nezákonné rozhodnutí nemohlo zhoršit postavení žalobce. Rozsudek

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

Nejvyššího soudu sp. zn. 5 Tdo 1469/2008 byl překonán právě usnesením sp. zn. 5 Tdo 1024/2010.

4. Ve druhém žalobním bodě žalobce uvedl, že jednání bylo osobou přímo postiženou spácháním přestupku (dále jen „postižená osoba“) coby policistou po celou dobu záměrně eskalováno, v okamžiku dosáhnutí míry údajného přestupkového jednání se z běžné osoby postižené stal policista, který žalobce zadržel a následně s ním provedl úkony přestupkového řízení. Je zřejmé, že postižená osoba od počátku předpokládala, že se v závěru zaštití policejní příslušností, takový postup je však právně nepřipustný. Žalobce namítal, že policisté se nikterak nesmí podílet na vzniku skutkového děje, nepřipustnost policejní provokace shledal i Ústavní soud v nálezu ze dne 14. 9. 2016 sp. zn. I. ÚS 2652/16. Tvrdil, že postižená osoba zjevně vedla své jednání tak, aby následně jako policista zakročila proti žalobci, na verbální sdělení žalobce, že by zasloužil fyzické potrestání, řekla „zkuste to“, čímž konflikt eskalovala, a měla na něm tudíž podíl. Dle výpovědi svědkyně V. byl policista v daný okamžik ve službě, ač v civilním oděvu (neboť jel s kolegyní ze školení na služebnu), později dodané potvrzení o opaku není dle názoru žalobce věrohodné ve srovnání se spontánní výpovědí kolegyně postižené osoby. I kdyby však ve službě nebyl, spoléhal na svou pravomoc a s tímto vědomím konflikt eskaloval do podoby, aby ji mohl proti žalobci použít. Během slovního konfliktu, ve kterém se hovoří o násilí, nemůže policista v civilním oděvu reagovat slovy „zkuste to a budete litovat“ a následně zakročovat jako policista. Policejní provokace tak svým charakterem žalobce zcela vyviňuje. Nesouhlasil s hodnocením správních orgánů, dle kterého postižená osoba nikoho neprovokovala a chovala se přiměřeně, neboť vyhazování sociálně slabých osob z prostředku hromadné dopravy není souladné s právem, následné vyostření konfliktu s kritikem tohoto postupu rovněž nelze hodnotit jako uměřený postup.
5. Ve třetím bodě měl žalobce za to, že byla dána okolnost vylučující protiprávnost, a to svolení poškozeného ve smyslu § 26 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť postižená osoba výslovně vyzvala žalobce, aby na ni zkusil zaútočit, tato skutečnost je nesporná. Argument o zániku trestnosti nelze vyvrátit tvrzením, že k ublížení na zdraví nelze dát souhlas, neboť v této věci k ublížení na zdraví nedošlo, postižená osoba ani necítila bolest, byla jen mírně strčena, udělala jeden či dva kroky a ani neupadla. Pokud je někým poskytnut souhlas ke skutku, jenž může někomu ublížit na zdraví (ale také nemusí), je tento souhlas samozřejmě platný pouze na tu oblast jednání, která na zdraví neublíží, což je i tento případ. Slova „zkuste to a budete litovat“ nesměřují k odvrácení útoku (takový závěr by byl krajně nelogický), ale k jeho provokaci; ten, kdo je pronásí, by měl vážit slova, a pokud je proneše, neměl by se dovolávat právní ochrany.
6. Ve čtvrtém bodě žalobce namítal, že postižená osoba činila ve své vlastní věci procesní úkony, byla tudíž evidentně podjatá, prováděla ve věci prvotní úkony policejního orgánu, i když byla z takových úkonů vyloučena. Tato procesní vada je natolik zásadní, že zakládá nezákonnost počátku řízení a činí nezákonným též dalšího stíhání žalobce pro přestupek. Dle § 73 zákona o odpovědnosti za přestupky je v procesu přestupkového práva činná i policie, její postup je součástí projednávaného přestupku a vztahuje se na něj ustanovení § 63 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 14 odst. 1 správního řádu, policisté nesmí ve věci vystupovat jako policisté, pokud se jich týká.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

Výjimkou jsou neodkladné úkony, je však sporné, zda takovým úkonem bylo zadržení žalobce a přivolání jiných policistů, neboť na místě byla přítomna též jiná příslušnice policie, kolegyně V., která však žalobce nezadržela, ač tak učinit mohla, a to zřejmě proto, že dle jejího názoru věc neměla intenzitu přestupkového jednání. Neodkladným úkonem pak již zcela evidentně nebylo následné založení případu na policejní služebně, postižená osoba v civilním oděvu se dostavila na policejní služebnu, kam jinak služebně nepatřila, a v kanceláři založila spis, který kvalifikovala jako přestupkový, tedy skutek předběžně skutkově i právně kvalifikovala. Následné odevzdání věci prvostupňového orgánu již bylo jen automatickým úkonem, který naplňoval prvotní zpracování věci postiženou osobou, i když byl tento úkon podepsán někým jiným. Uvedená vada, kdy v první fázi řízení vedla osoba, která se označila jako postižená a jež tento přestupek navíc vyprovokovala, tedy je vyloučená, je neodstranitelná, jelikož přetrvává pochybnost, zda by věc na samém počátku jinými osobami nebyla posouzena jinak. Pokud spis nezaložil nikdo jiný, což mohli učinit jak svědkyně V., tak kdokoliv z místní služebny, evidentně nepovažovali případ za přestupkový. Žalobce tedy namítal, že prvotní fázi posouzení jednání, kterou dle § 73 zákona o odpovědnosti za přestupky provádí policie, provedla samotná postižená osoba, jež je zároveň policistou, který řízení a „věc“ administrativně založil, uvedl základní údaje a právně kvalifikoval. Považoval to za absolutní výsměch právnímu státu, z tohoto nezákonného postupu, kdy postižená osoba je soudcem ve vlastní věci, nemůže vzejít zákonné rozhodnutí. To tím spíše, že postižená osoba přestupkové jednání sama vyprovokovala. Jiní policisté v žalobcově jednání zjevně přestupek neshledali, to učinila pouze postižená osoba, tím však byla porušena zásada rovnosti, poněvadž jiná jednání jiných osob, kde není postiženým provokující policista, jsou zjevně policií ignorována.

7. V pátém bodě žalobce uvedl, že absentovaly zákonné znaky skutkové podstaty pro uznání vinným z přestupku. Je třeba dokázat jak znak „narušení občanského soužití“ (a rovněž úmysl jej narušit), tak „hrubé jednání“; narušení občanského soužití a úmyslné zavinění k němu však zjišťováno nebylo. Motivem žalobce bylo vytknout postižené osobě její jednání, které považoval za hrubě protiprávní a klackovité, to však nedokazuje úmysl narušit občanské soužití. Jeho narušení nedokazuje ani výslech svědkyně V., která ke skutku přistoupila zcela laxe; pokud by se domnívala, že občanské soužití bylo narušeno, musela by zahájit úkony přestupkového procesu, to však neučinila. Závěr správních orgánů o tom, že přítomné osoby mohlo jednání pohoršovat, je spekulativní, nemá oporu v dokazování, a nadto ani nemůže dostačovat, jelikož narušení občanského soužití není ohrožujícím, ale poruchovým přestupkem, k narušení musí efektivně dojít. S ohledem na dokazování však není zjevné, zda k pohoršení došlo, nebyl k tomu proveden žádný důkaz, subjektivní názor postižené osoby přitom nelze brát v potaz, skutková podstata přestupku tedy nebyla naplněna. Měl za to, že nebyl řádně prozkoumán ani znak ublížení na cti jiného. Tvrdil, že postižená osoba konflikt vyvolala nevhodným chováním k údajným bezdomovcům, musela počítat s tím, že se jich někdo zastane. Měl za to, že vyprovokování konfliktu a následné odhalení se jako policista ze strany postižené osoby, aby měla v konfliktu navrch, není příliš čestné, je dokonce zbabělé, postižené osobě proto nemohlo být ublíženo na cti, neboť ji svým jednáním zásadně popřela. Nelze nepřihlížet k tomu, že postižená osoba neakceptovala žalobcovu nabídku na usmíření a při doplňujícím výslechu na otázky týkající se její cti nedokázala reagovat, zasažení do cti osoby

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

postižené tedy nebylo prokázáno, bylo-li odmítnuto usmíření, popírá to zásah do cti. Byl přesvědčen, že motivem postižené osoby bylo potrestat žalobce, který se zastal šikanovaných, nebyl doložen základní pojmový znak přestupku ublížení na cti. Žalovaný pak automaticky vyšel z toho, že došlo k narušení občanského soužití, pokud se žalobce dopustil jednání popsaného ve skutkové větě, což však nemůže obstát. Čest osoby postižené byla posuzována jen dle jejího subjektivního vnímání, což je v rozporu s objektivním výkladem slova čest v platném právu, dle judikatury civilních soudů v žalobách na nemajetkovou újmu však pouhý pocit dotčené osoby nestačí, zásah do cti musí být zkoumán objektivně, tedy jak takový zásah vnímá okolí dotčeného či širší veřejnost. Není důvodu, aby v deliktním řízení platila pravidla pro obviněného přísnější než v řízení civilním. Napadené rozhodnutí, které shledalo žalobce vinným, ač nebyly prokázány dva znaky skutkové podstaty, je tak nezákonné.

8. Žalobce považoval obě správní rozhodnutí za nezákonná a navrhl, aby napadené i prvostupňové rozhodnutí bylo zrušeno, věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení a aby bylo žalobci přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření shrnul průběh správního řízení, k prvnímu žalobnímu bodu uvedl, že řízení o přestupku bylo zahájeno dne 16. 5. 2018, tím došlo k přerušení promlčecí doby, rozhodnutí vydané dne 29. 10. 2018 č.j. UMCP3 201583/2018, kterým byl žalobce uznán vinným z přestupku, plynutí promlčecí doby znovu přerušilo, a to přesto, že toto rozhodnutí bylo později zrušeno. Dne 1. 7. 2019 pak byla promlčecí doba znovu přerušena vydáním dalšího rozhodnutí, jímž byl žalobce uznán vinným (č.j. UMCP3 239219/2019). Napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 8. 11. 2019 a dne 9. 11. 2019 nabylo právní moci, takže k prekluzi přestupku nedošlo. Tvrdil, že účinek přerušení promlčecí doby má samotné vydání rozhodnutí, nikoliv jeho nabytí právní moci či nezrušení, ke zhoršení právního postavení žalobce tudíž nedošlo. Lze důvodně pochybovat, zda odkazované usnesení Úřadu městské části Praha 1 bylo vydáno v souladu s právními předpisy.
10. Poukázal na to, že postižená osoba je sice policistou, ale v době incidentu byla mimo službu a v civilním oděvu, v průběhu celého incidentu se chovala přiměřeně a i přes verbální napadání ze strany žalobce situaci řešila v klidu a věcně, žalobce nijak nepodněcovala k fyzické konfrontaci, naopak se na něj snažila působit, aby se protiprávního jednání vyvaroval; žalobce se rozhodl spáchat přestupek zcela sám, nikoliv v důsledku aktivity postižené osoby.
11. K údajnému svolení poškozeného ve smyslu § 26 zákona o odpovědnosti za přestupky uvedl, že postižená osoba na žalobcovo tvrzení, že by zasloužil „dostat přes držku“, reagovala slovy „zkuste to a budete litovat“, což žalobce s ohledem na okolnosti případu nemohl považovat za souhlas ve smyslu uvedené okolnosti vylučující protiprávnost.
12. Měl za to, že mu v rámci řízení o přestupku nepřísluší hodnotit postup postižené osoby, která měla založit spis, kvalifikovat jej jako přestupkový, skutek předběžně i právně kvalifikovat a vytvořit podmínky pro zahájení řízení, neboť jde o postup Policie ČR při výkonu jejích pravomocí. Shledával-li žalobce v jednání policisty překročení

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

zákona, měl možnost podat stížnost policejnímu či jinému příslušnému orgánu. Přestupkové řízení je navíc ovládáno zásadou oficiality, dle níž musí správní orgán zahájit řízení bez ohledu na to, jak se dozví o konkrétních okolnostech, a zásadou legality, dle které musí příslušný orgán stíhat všechny přestupky, o nichž se dozví. Správní orgán takto postupoval, když na základě odevzdání věci k projednání přestupku, které obdržel od Policie ČR, předmětné řízení o přestupku zahájil a dále postupoval z moci úřední, přičemž v požadovaném rozsahu provedl úkony tak, aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

13. Byl přesvědčen, že naplnění skutkových podstat přestupků proti občanskému soužití spáchaných ublížením na cti a úmyslným narušením občanského soužití hrubým jednáním bylo v řízení dostatečně prokázáno i odůvodněno.
14. Konstatoval, že žalobní argumentace je opakováním odvolacích námitek, s nimiž se vypořádal v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Obsah správního spisu

15. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 9. 2. 2018, kdy došlo k tvrzenému přestupkovému jednání, byl žalobce zajištěn. Bylo mu předáno poučení o zajištění, pod nímž je podepsán podpraporčík K., dále byl vypracován úřední záznam popisující situaci na místě z hlediska hlídky, která byla k incidentu zavolána, záznam je opět podepsán podpraporčíkem K. a je pod ním uveden i nadporučík P. V. Stejného dne byl vyhotoven i úřední záznam sepsaný postiženou osobou (podpraporčíkem P. K.) a podepsaný též svědkyní V., v němž je obsaženo hlášení incidentu z hlediska postižené osoby. Postiženou osobou byl vypracovaný a podepsaný i úřední záznam o zajištění osoby žalobce, který je z velké části obsahově totožný s výše uvedeným úředním záznamem sepsaným rovněž postiženou osobou. Téhož dne bylo sepsáno i oznámení přestupku podepsané podpraporčíkem K. a nadporučíkem V., které bylo následně zasláno správnímu orgánu I. stupně.
16. Přípisem ze dne 9. 4. 2018 požádala Policie ČR (konkrétně praporčík H.) správní orgán I. stupně o postoupení spisového materiálu zpět, neboť věc je nutné prověřit z hlediska možného spáchání trestného činu. Téhož dne vydal správní orgán I. stupně usnesení, jímž předal věc Policii ČR. Následně bylo ve věci vedeno trestní řízení, byly provedeny úkony spočívající v podání vysvětlení postižené osoby, svědkyně V. a žalobce, poté byl zpracován záznam o zahájení úkonů trestního řízení, po telefonickém rozhovoru se státní zástupkyní bylo konstatováno, že v jednání žalobce není namístě shledat trestný čin, ale věc je možno posoudit jako přestupek. Následně byla věc odevzdána zpět správnímu orgánu I. stupně k projednání přestupku (30. 4. 2018). Postižená osoba se na vypracování žádného z těchto dokumentů nepodílela.
17. Dle odevzdání věci k projednání přestupku ze dne 30. 4. 2018 došlo dne 9. 2. 2018 mezi 12:10 a 12:18 hodin k tomu, že žalobce v tramvaji č. 9 (směr Spojovací) jedoucí mezi zastávkami Hlavní nádraží a Lipanská, z důvodu nespokojenosti na upozornění řidiče tramvaje na jízdu pasažérů bez platného lístku, slovně urážel postiženou osobu, a to slovy „Seš zmrld, ubožák, že jsi ho nabonzoval. Budu Ti tykat ty vole, protože jsi ubožák. Mně se nelíbí, že jsem s takovejma dementama, jako jsi ty. Chováš se jako hajzl“, a dále po vystoupení z tramvaje na zastávce Lipanská, ulice Seifertova čp. 50,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

Praha 3 – Žižkov v jednání pokračoval a opětovně osobu postiženou slovně urážel „Seš ubožák a hajzl. Ty vole, já mám takovou chuť ti jí natáhnout.“ A následně ho dlaní pravé ruky strčil do oblasti hrudníku. Postižená osoba poté ustoupila o několik kroků zpět a prokázala se jako příslušník Policie ČR (v době osobního volna a mimo službu v civilním oblečení). Postižená osoba nebyla zraněna, lékařské ošetření nežádala, ke škodě na majetku nedošlo. Veškerého jednání se tak dle odevzdání věci k projednání přestupku žalobce dopustil v tramvaji a následně i na tramvajové zastávce, a to za přítomnosti cca. 20 dalších osob.

18. Písemností ze dne 16. 5. 2018 doručenou téhož dne správní orgán I. stupně oznámil žalobci zahájení řízení o přestupcích a předvolal žalobce na den 13. 6. 2018 k ústnímu jednání. Uvedeného dne se ústního jednání zúčastnili žalobce, jeho právní zástupce, postižená osoba a svědkyně V., byl proveden výslech žalobce, postižené osoby a svědkyně V. Další jednání se konalo dne 17. 7. 2018, byl mu přítomen žalobcův právní zástupce a sestávalo z přehrání videozáznamu incidentu v tramvaji a na zastávce MHD Lipanská (jehož obsah je podrobněji rozepsán níže). Na žádost správního orgánu I. stupně sdělila Policie ČR, že postižená osoba byla v době incidentu mimo službu. Před vydáním rozhodnutí žalobce nahlížel do spisu a vyjádřil se k podkladům rozhodnutí.
19. Správní spis obsahuje videozáznam na DVD, který během incidentu natáčel žalobce. Ze záznamu vyplynulo, že postižená osoba jede v civilním oděvu v tramvaji a jde upozornit řidiče na okolnost, že určité osoby nemají platný jízdní doklad, uvedený postup se nelíbí žalobci, který se dotazuje, proč osoby bez lístku vyhazuje a proč absenci jízdních dokladů u jiných osob oznamuje řidiči. Postižená osoba se snaží vysvětlovat svůj postup. Do situace se zapojují i osoby, jež údajně měly cestovat bez lístku, jedna z nich se postižené osoby ptá, zda je revizor. Zatímco postižená osoba zůstává v rámci situace klidná, žalobce začíná gradovat svou hněvivou reakci. Dále se postižená osoba odklání od kamery, vypadá to na ukončení konfrontace, v té chvíli však začíná žalobce formulovat urážky a používá tykání. Žalobce několikrát opakuje, že postižená osoba je „(totální) ubožák“, ta se ohrazuje, aby jí žalobce netykal a nenatáčel si ji. Protože tramvaj stále nemůže pokračovat v jízdě, řidič upozorní zúčastněné, aby vše vyřešili venku, poté k řidiči přistoupí postižená osoba a prokazuje mu své oprávnění k přepravě. Postižená osoba v reakci na neustávající slovní výpady navrhne žalobci, aby si vystoupili, žalobce, již značně rozzlobený, s tím souhlasí. Další děj se již odehrává na tramvajové zastávce. Žalobce se ptá, proč osoby v tramvaji (které jsou stále přítomny) „nabonzoval“ a proč je vyhodil z tramvaje, upozorňuje, že bude postižené osobě tykat, neboť se chová nepříjemně. Poté žalobce kumuluje různé urážky, postižená osoba se v rámci situace klidně a věcně ohrazuje proti tykání, odmítá, aby byl kamerový záznam zveřejněn, a snaží se vysvětlit své počínání jako souladné s právními předpisy a přepravním řádem. Žalobce pak praví: „Ty vole, já mám takovou chuť, takovou chuť ti jí natáhnout, ty vole.“ Na to odpoví postižená osoba (byť je zde záznam hůře slyšitelný): „Zkuste to a bude toho litovat“, v rámci možností je postižená osoba stále relativně klidná a věcná. Následně žalobce silně odstrčí či udeří postiženou osobu (tento moment sám o sobě na obraze zachycen není, ale vyplývá z jiných důkazů), postižená osoba se nyní náhle nachází několik kroků vzad, představí se jako policista a vyzve žalobce, aby setrval na místě, následně telefonicky volá policejní hlídku. Nalevo od žalobce je v záběru chvílemi vidět na místě přítomná svědkyně V.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

20. Součástí správního spisu je i analýza předmětného videozáznamu vyhotovená Policií ČR (úřední záznam, vyhodnocení kamerového záznamu ze dne 25. 4. 2018).
21. Správní orgán I. stupně dne 29. 10. 2018 vydal rozhodnutí ze dne 25. 10. 2018 č.j. UMCP3 201583/2018, jímž uznal žalobce vinným z přestupku. K odvolání žalobce žalovaný rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k novému projednání.
22. Přípisem došlým správnímu orgánu I. stupně dne 8. 2. 2019 postižená osoba sdělila, že ve smyslu § 79 zákona o odpovědnosti za přestupky uděluje písemný souhlas s vedením přestupkového řízení s žalobcem pro přestupek dle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích; dále výslovně požádala o zaslání vyrozumění o rozhodnutí ve věci.
23. S ohledem na změnu právní kvalifikace postihovaného jednání se konalo ve dnech 28. 3. 2019 a 25. 4. 2019 ústní jednání, během nich proběhl neúspěšně pokus o usmíření mezi žalobcem a postiženou osobou, následně žalobce kladl postižené osobě otázky; bezprostředně poté bylo přistoupeno k vyjádření se k podkladům rozhodnutí.
24. Prvostupňové rozhodnutí ze dne 28. 6. 2019, bylo vydáno dne 1. 7. 2019, žalobce jím byl uznán vinným ze spáchání přestupků proti občanskému soužití podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) a § 7 odst. 1 písm. c) bodu 4. zákona o některých přestupcích, za spáchání těchto přestupků byla žalobci podle ust. § 7 odst. 4 písm. b) téhož zákona uložena pokuta ve výši 6 000 Kč. Současně mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení v částce 1 000 Kč. Pokud jde o dokazování, správní orgán I. stupně zde vyšel především z videozáznamu pořízeného žalobcem, který byl policií zadokumentován, z výpovědi žalobce, postižené osoby a svědkyně V. V odůvodnění prvostupňového rozhodnutí bylo mj. konstatováno, že hrubé jednání žalobce téměř korespondovalo s výhrůžkou ublížením na zdraví, k němuž dát souhlas nelze (§ 26 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky), z odpovědi postižené osoby pak rozhodně nevyplyvá souhlas k napadení či hrubému chování vůči ní, institut svolení poškozeného ve smyslu § 26 zákona o odpovědnosti za přestupky tudíž aplikovat nelze. Důvodné nepovažoval ani tvrzení o policejní provokaci, když žalobce nebyl v tomto ohledu příliš konkrétní, přičemž správní orgán I. stupně vyhodnotil, že postižená osoba, jež byla v době incidentu mimo službu, se chovala jako občan, jenž ctí předpisy a obecné zvyklosti při přepravě osob, její chování nebylo nepřiměřené, rozhodně nešlo o provokaci, tím méně policejní; i z videozáznamu plyne klidné a věcné jednání postižené osoby, a to i v situaci, kdy čelila nátlaku a urážkám ze strany žalobce. Postižená osoba též na policejní služebně činila pouze neodkladné úkony, což nemohlo způsobit nezákonnost přestupkového řízení, dále již věc řešil jiný policista. Správní orgán považoval za jednoznačně prokázané, že výroky „ty vole, totální ubožáku, blbečku, demente, hajzle“ byla dotčena čest postižené osoby, zvláště když byly proneseny na veřejném místě, do osobnostních práv postižené osoby tím bylo výrazně zasazeno a bylo jí ublíženo na cti. Správní orgán I. stupně se zabýval též formou zavinění, u prvního přestupku byl shledán úmysl přímý, neboť je zjevné, že urážlivými výroky pronášenými na veřejnosti chtěl žalobce osobu postiženou urazit a porušit tak zájem na ochraně cti a lidské důstojnosti. V rámci druhého přestupku pak žalobce udeřil osobu postiženou

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

otevřenou dlaní do oblasti hrudníku, čímž nepochybně sledoval záměr spočívající v porušení zájmu na ochraně jednotlivce proti jinému hrubému jednání s tím, že rámec pouhé neslušnosti byl hrubě překročen a došlo též k dotčení zájmu na klidném občanském soužití, rovněž byl shledán úmysl přímý.

25. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí dne 11. 7. 2019 odvolání.
26. K podanému odvolání se vyjádřila postižená osoba, která v přípisu dodaném správnímu orgánu I. stupně dne 9. 9. 2019 mj. sdělila, že po celou dobu na rozdíl od žalobce dodržovala pravidla slušného chování a zákony České republiky, celou věc vyvolal žalobce svým chováním, žalobcův právní zástupce by neměl argumentovat slovy o cti, neboť si stačí pustit pořízený videozáznam, který vypovídá o celé věci, žalobcovu nabídku na usmíření nehodnotí jako seriózní, nýbrž coby výsměch své osobě. Závěrem svého vyjádření postižená osoba uvedla: *„Kdo by se chtěl dočkat omluvy za chování druhého, který zjevně neudržel své chování a choval se neslušně a neřídil se platnými zákony České republiky, s tím, že by se měl omluvit nejdříve za své chování, které bylo v rámci slušného chování a platných právních norem České republiky.“*
27. V napadeném rozhodnutí ze dne 6. 11. 2019 žalovaný vyhodnotil, že správní orgán I. stupně vycházel z úplně zjištěného stavu věci, zjištěné skutečnosti pak byly objektivním podkladem pro závěr o naplnění všech znaků předmětných přestupků a o tom, že se jich obviněný dopustil. Vina byla obviněnému jasně a nepochybně prokázána, zásadním důkazem byla výpověď obviněného, která v zásadních rysech koresponduje s výpověďmi postižené osoby a svědkyně V., jakož i s pořízeným videozáznamem. Vyjádřil se k odvolacím námitkám, s odkazem na judikaturu krajských soudů dospěl k tomu, že přestupek není promlčen (prekludován), jelikož promlčecí dobu staví i takové rozhodnutí, jímž byl obviněný uznán vinným a které bylo později zrušeno; i později zrušené rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 25. 10. 2018 vydané dne 29. 10. 2018 tudíž přerušilo běh promlčecí doby a nedošlo tak k promlčení přestupku. Považoval za dostatečné, jakým způsobem byl v prvostupňovém rozhodnutí zohledněn celkový skutkový kontext jednání, přičemž chování postižené osoby nebylo shledáno jako šikanózní či konfliktní, avšak jako klidné a věcné. Odmítl, že by se ze strany postižené osoby jednalo o policejní provokaci; shledal, že postižená osoba konflikt nikterak neeskalovala, jednala přiměřeně situaci, klidně a věcně, přestože čelila verbálnímu napadání ze strany žalobce. Reakci slovy „zkuste to a budete toho litovat“ na žalobcův výrok, že by zasloužil „dostat přes držku“, nelze vyhodnotit jako eskalační, dle názoru žalovaného měla tato reakce žalobce odradit, aby se protiprávního jednání vyvaroval. Žalovaný tak vyhodnotil, že žalobce se ke spáchání přestupku rozhodl zcela sám, nikoliv v důsledku aktivity postižené osoby. Vyhodnotil, že svolení poškozeného ve smyslu § 26 zákona o odpovědnosti za přestupky vyžaduje souhlas dobrovolný, určitý, vážný a srozumitelný, reakce „zkuste to a budete toho litovat“ na výhrůžku fyzickou konfrontací takovým souhlasem není, a ani žalobce to za takový souhlas zcela určitě považovat nemohl. Neshledal ani nezákonnost přestupkového řízení v důsledku nezákonné iniciativy postižené osoby při provádění prvotních úkonů v řízení; shledával-li žalobce překročení zákona policistou, měl se obrátit se stížností na ředitelství policie či jiný příslušný orgán, postižená osoba provedla ve věci jen neodkladné úkony, další úkony, tedy zejména samotné oznámení přestupku správnímu orgánu I. stupně a pozdější

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

odevzdání věci k projednání přestupku již zpracovávali jiní policisté. K tomu též uvedl, že správní orgán je povinen zahajovat řízení o jakémkoliv přestupku, o němž se dozví, platí zásada legality a oficiality, k řízení může být dán podnět, ale právě správní orgán rozhodne, zda řízení o přestupku zahájí či nikoli, označením přestupku v policejním oznámení vázán není, stanovení právní kvalifikace je povinností správního orgánu. Dospěl k závěru, že správní orgán I. stupně dostatečně prokázal i odůvodnil naplnění skutkových podstat obou přestupků, jejich objektem je občanské soužití; ve vztahu k prvnímu přestupku dala postižená osoba svým souhlasem s pokračováním řízení jasně najevo, že ji výroky vyřčené žalobcem ze subjektivního hlediska uráží, předmětné výroky jsou i z objektivního pohledu velmi hrubé a způsobily značně zasáhnout do cti jiného, mohou tak druhého hrubě urazit, dané výrazy překračují meze pouhé nevhodnosti, což je běžně známo, na zřeteli je třeba mít též jejich kumulaci, postižená osoba přitom jako každý člověk disponuje ctí, do níž lze zasáhnout, poukázal na čl. 10 odst. 1 a čl. 1 Listiny základních práv a svobod. Další část jednání spočívající ve fyzickém napadení postižené osoby (úderem dlaně do oblasti hrudníku), aniž by byl žalobce osočován či ohrožován, na místě veřejnosti přístupném a za přítomnosti dalších osob, pak není pouze společensky nevhodné, avšak lze je označit za hrubé jednání narušující občanské soužití. Poukázal na to, že úder byl veden s velkou razancí, jelikož postižená osoba musela ustoupit několik kroků zpět, aby předešla pádu, takové provedení a intenzita se vymyká z rámce běžného nevhodného chování. K oběma přestupkům byl rovněž prokázán přímý úmysl, protiprávní jednání žalobce nemohou ospravedlnit ani jeho údajné pohnutky, navíc nebylo zjištěno, že by se postižená osoba chovala nevhodně natož pak protiprávně, naopak to byl žalobce, kdo konflikt vyvolal, když své negativní emoce namířil vůči postižené osobě, která se vůči němu ničím neprovinila. Podmiňoval-li žalobce v rámci ústního jednání svou omluvu tím, že nejprve uzná své nevhodné chování postižená osoba, je zcela pochopitelné odmítnutí takové nabídky. Žalovaný proto odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

28. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
29. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili účastníci souhlas ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.
30. Ad 1) Žalobce namítal, že první rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 25. 10. 2018 č.j. UMCP3 201583/2018 vydané dne 29. 10. 2018, jímž byl žalobce uznán vinným a které bylo později zrušeno, nezpůsobilo přerušení promlčecí doby.
31. Podle ustanovení § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky *promlčecí doba se přerušuje vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným; je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu, přerušuje se běh promlčecí doby jeho doručením.*
32. Znění zákona je tudíž zcela explicitní v tom, že k přerušení promlčecí doby dochází již samotným vydáním příslušného rozhodnutí, k tomu již nejsou zákonem upraveny

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

žádné podmínky rozvazovací, za splnění kterých by se případně na promlčecí dobu později pohlíželo, jako kdyby běžet nepřestala. Dle názoru žalobce by taková situace nastala právě v případě pozdějšího zrušení příslušného rozhodnutí, které v době svého vydání zapříčinilo přerušení běhu promlčecí doby. Zákon však žádnou takovou podmínku nestanoví, a nic podobného nevyplývá ani z judikatury správních soudů. Přerušení promlčecí doby tak nastává vydáním takového rozhodnutí bez ohledu na další vývoj, příp. i jeho následné zrušení odvolacím správním orgánem. Takovému závěru přisvědčuje i dosavadní judikatura krajských soudů citovaná v napadeném rozhodnutí (tj. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 5. 2019 č.j. 11 Ad 10/2018 – 38, z judikatury týkající se předchozí právní úpravy, jež je však v podstatných rysech použitelná i pro úpravu novou, jde o rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 6. 2019 č. j. 30 A 117/2017 – 56 a rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 8. 2018 č. j. 20 A 3/2018 – 37). Na tom nic nemění ani skutečnost, bylo-li Úřadem městské části Praha 1 v jiné věci rozhodnuto jinak, žalovaný není takovým rozhodnutím nijak vázán.

33. V posuzovaném případě ani není nijak indikováno, že by rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 25. 10. 2018 bylo vydáno pouze účelově s cílem vyhnout se uplynutí promlčecí doby.
34. Žalobce odkazoval na trestněprávní judikaturu Nejvyššího soudu týkající se obdobné problematiky zániku trestní odpovědnosti v rámci trestního práva. K tomu je třeba poukázat na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 5. 2009 sp. zn. 5 Tdo 1469/2008, v němž je vysloven obdobný právní názor, který ve vztahu k prekluzi přestupků zastává zdejší soud, přičemž tento rozsudek byl publikován pod č. 44/2010 Sb. rozh. tr. Přitom rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 9. 2. 2011 sp. zn. 5 Tdo 1024/2010, na něž odkazoval žalobce a které svědčí pro opačný závěr, je pouhým usnesením, které nemůže konkurovat rozhodnutím publikovaným ve sbírce, jimiž je sjednocována judikатурní činnost a které mají minimálně ve faktické rovině víceméně precedenční (kvazi-precedenční) charakter. Na tom nic nemění ani skutečnost, že příslušné ojedinělé usnesení bylo vydáno týž senátem Nejvyššího soudu o něco později. Lze tak shrnout, že i dle trestněprávní judikatury se doba potřebná k zániku odpovědnosti za veřejnoprávní delikt přerušuje vydáním některých konkrétních aktů, a to bez ohledu na to, zda byly dané akty později (byť i pro nezákonnost), zrušeny.
35. S ohledem na všechny uvedené závěry soud shledal, že v posuzované věci k uplynutí promlčecí doby (k prekluzi) ohledně daných přestupků nedošlo, námitka je nedůvodná.
36. Ad 2) Soud se neztotožnil s žalobní námitkou, dle které postižená osoba svým jednáním konflikt záměrně eskalovala s cílem dovést žalobce k přestupkovému jednání, za něž by jej poté bylo možné postihnout.
37. Jak vyplynulo z provedeného dokazování, a to zejména včetně pořízeného videozáznamu, postižená osoba byla po celou dobu předmětného incidentu klidná a věcná, sama se na žalobce nijak neobracela, v podstatě jen reagovala na verbální výhrady žalobce vůči její osobě, hovořila však přitom k žalobci zdvořile a vykala mu. Naproti tomu žalobce se sám aktivně opakovaně obracel na postiženou osobu se svými výhradami k jejímu chování a se slovními útoky, byl od počátku velmi nezdvořilý, vulgární, mluvil s postiženou osobou značně zvýšeným hlasem, postižené osobě tykal a

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

nakonec jí vyhrožoval fyzickou konfrontací, kterou posléze uskutečnil. Z jednání postižené osoby není patrné, že by konflikt se žalobcem jakkoli eskalovala, postižená osoba sice odpovídala na četné narážky žalobce, nicméně se jednalo o odpovědi vysvětlující, zcela korektní a směřující k ukončení konfliktu se žalobcem. Byl to naopak žalobce, který se s žádnou odpovědí postižené osoby nespokojil, opakovaně vyvolával další konfrontaci, a tedy celou situaci eskaloval.

38. Pokud jde o sdělení postižené osoby „zkuste to a budete toho litovat“ v návaznosti na žalobcův výrok adresovaný postižené osobě, dle kterého „lidé jako on zaslouží dostat přes držku“, se soud ztotožňuje se správnými orgány, že ze strany postižené osoby tato slova evidentně neměla za cíl žalobce podnítit k fyzické konfrontaci, ale naopak působit na žalobce tak, aby se protiprávního jednání vyvaroval. V daném kontextu je totiž zřejmé, že postižená osoba se daným výrokem snažila žalobce upozornit na možné negativní důsledky jeho případného pokusu fyzicky napadnout postiženou osobu (čímž jí žalobce vyhrožoval), a to právě s cílem jej od takového útoku odradit. Užití rozkazovacího způsobu v první části výroku postižené osoby nelze v této situaci interpretovat jako vybízení žalobce k fyzické konfrontaci, a to právě z důvodu s tím spojeného upozornění na případné negativní důsledky pro žalobce; tento výrok totiž vyznívá ve smyslu „pokud to zkusíte, budete toho litovat“. Ze strany postižené osoby se tak nejednalo o pobídku, aby žalobce svůj útok skutečně realizoval, ale naopak o snahu tomuto útoku zabránit, což v daném kontextu muselo být zřejmé i žalobci. Reakci postižené osoby tak soud neshledal jako nepřiměřenou, která by měla za následek vyhrocení situace.
39. Ani případná subjektivní nespokojenost žalobce s jednáním postižené osoby směrem k ostatním cestujícím neopravňovala žalobce k předmětnému protiprávnímu jednání. Přitom není zřejmé, že by postižená osoba sama někoho „vyhazovala“ z tramvaje či že by se vůči ostatním cestujícím dopouštěla nevhodného či dokonce protiprávního jednání, postižená osoba se pouze obrátila na řidiče tramvaje s upozorněním, že se v dané tramvaji zřejmě nacházejí cestující bez platného jízdního dokladu.
40. Žalobní tvrzení o eskalaci konfliktu ze strany osoby postižené za účelem navození situace, kdy by se mohla zaštitit svou autoritou a zakročit jako policista, je tudíž zjevně v rozporu se zjištěným skutkovým stavem. Nejedná se tak v žádném případě o podnícení, navedení, přesvědčení, donucení nebo přemluvení žalobce k protiprávnímu jednání ze strany postižené osoby ve smyslu žalobcem odkazovaného nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2652/16.
41. Pro věc pak není rozhodné, zda byla postižená osoba během předmětné události formálně ve službě či nikoli, neboť v danou dobu policejní pravomoc jednoznačně fakticky nevykonávala, vystupovala jako běžný občan v civilním oblečení a její status policisty nebyl z ničeho zřejmý. Chování postižené osoby mělo povahu jednání soukromé osoby a žalobce nebyl nikterak viněn z napadání policisty. Teprve po ukončení přestupkového jednání žalobce se postižená osoba prokázala policejním odznakem a začala jednat jako policista. Sám žalobce ostatně v žalobě uvedl, že považuje za bezpředmětné, zda postižená osoba byla či nebyla v průběhu události ve službě.

42. Lze tak shrnout, že strany postižené osoby se o provokaci, tím méně o provokaci policejní, nejednalo, námitka je nedůvodná.
43. Ad 3) Žalobce namítal též okolnost vylučující protiprávnost spočívající ve svolení poškozeného, neboť postižená osoba měla dát k přestupkovému jednání souhlas. Ani s touto námitkou se však soud neztotožnil.
44. Podle ustanovení § 26 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky *čin jinak trestný jako přestupek není přestupkem, jestliže někdo jedná na základě svolení osoby, jejíž zájmy, o nichž tato osoba může bez omezení oprávněně rozhodovat, jsou činem dotčeny*.
45. Reagovala-li postižená osoba na výhrůžku žalobce (že by zasloužil „dostat přes držku“, resp. že „mám takovou chuť ti jí natáhnout“, jak vyplynulo z videozáznamu) slovy „zkuste to a budete toho litovat“, o souhlas zjevně nejde. Naopak, poznámka o případném litování měla mít evidentně odrazující charakter, jak soud již vysvětlil výše v bodě 38, kde se touto částí skutkového děje zabýval, přičemž na tuto část odůvodnění zde odkazuje.
46. Uvedenou okolností namítanou žalobcem ve správním řízení se oba správní orgány zabývaly, přitom dostatečně vysvětlily a odůvodnily, proč o svolení poškozeného nejde. Správní orgán I. stupně sice uvedl, že výhrůžka fyzickou konfrontací téměř koresponduje s ublížením na zdraví, vzápětí ovšem zhodnotil, proč v jednání postižené osoby nebylo možné shledat prvky svolení, přičemž právě z tohoto důvodu nepovažoval argumentaci žalobce za přílehavou. Nelze tak konstatovat, že by se úvahy obsažené v prvostupňovém rozhodnutí omezovaly pouze na újmu na zdraví, jak naznačil žalobce. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že slova postižené osoby „zkuste to a budete toho litovat“ rozhodně nemohla být vzhledem k okolnostem považována za souhlas ve smyslu § 26 zákona o odpovědnosti za přestupky. S tímto závěrem se soud ze shora uvedených důvodů ztotožňuje, v dané věci není dána namítaná okolnost vylučující protiprávnost.
47. Ad 4) Soud neshledal, že by úkony postižené osoby vykonané před zahájením správního řízení způsobovaly jeho nezákonnost, pro kterou by napadené rozhodnutí muselo být zrušeno.
48. Je třeba poukázat na to, že postižená osoba během celého incidentu vystupovala jako soukromá osoba, teprve po fyzickém útoku žalobce, tedy až po skončení přestupkového jednání, odhalila svou identitu policisty. Na místě přitom neprováděla žádné šetření možného přestupku, pouze vyzvala žalobce, aby na zastávce tramvaje setrval, zajistila jej dle § 26 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, a zavolala policejní hlídku. Z toho je zřejmé, že se jednalo o neodkladné úkony, tedy o takové úkony, které nesly odkladu na dobu, než bude zahájeno správní řízení. Přítomnost svědkyně V. na místě pak bez dalšího nevyklučovala, aby takový úkon provedla i přímo postižená osoba, pokud se domnívala, že se o neodkladný úkon jedná. Z tohoto titulu o ovlivnění přestupkového řízení podjatou osobou zjevně jít nemohlo.
49. Oproti tomu soud však spatřuje pochybení v následném jednání postižené osoby na policejní služebně, kde tato osoba sama vyhotovila některé počáteční listiny (tj. zejména úřední záznam o průběhu přestupkového jednání). Vzhledem k tomu, že tak činila ve věci, kde sama vystupovala jako postižená osoba, jednalo se o procesní vadu.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

Nicméně, soud ani takovou vadu neshledal jako důvod pro konstatování nezákonnosti celého přestupkového řízení, a to z následujících důvodů.

50. Vedle úkonů provedených postiženou osobou totiž byly policií vyhotoveny i další dokumenty, na nichž se již tato osoba nepodílela (např. úřední záznam, č.j. KRPA-56111-2/PŘ-2018-001310 shrnující poznatky přivolané policejní hlídky). Teprve poté byla věc oznámena správnímu orgánu I. stupně, a to jak na základě podkladů vyhotovených postiženou osobou, tak podkladů vyhotovených jinými osobami. Samotné oznámení přestupku pak rovněž provedly jiné osoby, tj. Ing. M. K. a P. V., DiS, přičemž z ničeho nelze dovodit, že by se jednalo pouze o automatický úkon, takové tvrzení žalobce je pouhou spekulací bez opory ve správním spise. Ze správního spisu též vyplývá, že po oznámení přestupku správnímu orgánu I. stupně (ze dne 9. 2. 2018) byla věc vyžádána policií zpět k šetření pro podezření ze spáchání trestného činu (viz přípis policie ze dne 9. 4. 2018), přičemž během tohoto šetření již osoba postižená vystupovala pouze jako osoba podávající vysvětlení. Následně přípisem ze dne 30. 4. 2018 (odevzdání věci k projednání přestupku) byla daná věc odevzdána zpět správnímu orgánu I. stupně k projednání přestupku, přičemž tento dokument byl zpracován jiným útvarem Policie ČR, než oznámení o přestupku ze dne 9. 2. 2018. Ani v tomto případě tedy nelze nijak dovozovat, že by se mohlo jednat o automatický úkon, kterým by bylo bez provedení samostatné úvahy pouze akceptováno počáteční vyhodnocení předmětného jednání jako přestupkového učiněné postiženou osobou v rámci „založení spisu“. Teprve poté bylo zahájeno správní řízení správním orgánem I. stupně, v jehož rámci postižená osoba vystupovala výlučně jako soukromá osoba. Není tak opodstatněné žalobní tvrzení, dle kterého žádný jiný z dotčených policistů nespátroval ve věci přestupek, naopak z výše uvedeného je zřejmé, že věc byla ze strany policie dokonce dvakrát různými osobami vyhodnocena jako podezření ze spáchání přestupku, přičemž věc byla též policií po určitou dobu šetřena jako podezření ze spáchání trestného činu.
51. Z hlediska hodnocení výše uvedeného pochybení soud rovněž považuje za podstatné, že správní orgán I. stupně provedl dokazování výpovědí žalobce, svědeckou výpověď postižené osoby, výpověď svědkyně V. a videozáznamem pořízeným samotným žalobcem, z úředních záznamů správní orgán I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí vyšel pouze z obsahu úředního záznamu Policie ČR, OŘP Praha III, MO Jarov (č.j. KRPA-56111-2/PŘ-2018-001310), který shrnuje poznatky přivolané policejní hlídky a na kterém se postižená osoba nikterak nepodílela. Správní orgán I. stupně ani žalovaný tedy neprováděli dokazování listinami vyhotovenými postiženou osobou v počátku řízení.
52. Výše uvedeným závěrům nasvědčuje i judikatura Nejvyššího správního soudu týkající se předchozí, leč obdobné právní úpravy, když současné znění ustanovení § 73 zákona o odpovědnosti za přestupky, které upravuje postup policie při oznamování přestupku, odpovídá § 58 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Nejvyšší správní soud tak v rozsudku ze dne 10. 6. 2015 č.j. 2 As 89/2015 – 33 k úředním záznamům uvedl, že účelem povinnosti policie provést nezbytná šetření a o výsledku těchto šetření sepsat úřední záznam je pouze napomáhat k zjednodušení výchozí pozice správního orgánu, který přestupkové řízení vede a který rozhoduje o tom, zda byl či nebyl spáchán přestupek, a kdo je za něj

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

odpovědný; úřední záznam o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý (obdobně také oznámení přestupku), poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci a samo o sobě jako dostatečný důkazní prostředek neobstojí. Dále zde uvedl následující: „*Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že úřední záznam vyhotovený podle § 58 odst. Zákona o přestupcích slouží toliko k zajištění lepší součinnosti policie a správních orgánů příslušných k projednávání přestupku. Jeho účelem tedy v žádném případě není „odstranění pochybností, které vznášel žalobce“, jak v napadeném rozsudku naznačoval krajský soud. Vady takového úředního záznamu tedy samy o sobě (bez zohlednění průběhu následného správního řízení) nemohou představovat procesní pochybení, které by odůvodňovalo zrušení napadeného rozhodnutí ve věci samé.*“

53. Tedy, i přes výše uvedené pochybení soud shledal, že správní řízení vedené správním orgánem I. stupně, a následně též žalovaným, bylo vedeno objektivně a nezaujatě, podklady vypracované postiženou osobou do dokazování zahrnuty nebyly, správní orgány samostatně a nezávisle vyhodnotily, zda v jednání žalobce shledaly naplnění skutkové podstaty předmětných přestupků a svůj postup náležitě odůvodnily. K porušení principu rovnosti tak nedošlo. Žalobní tvrzení o tom, že jiná jednání jiných osob, kde není postiženým provokující policista, jsou zjevně policií ignorována, je zcela obecné, nepodložené žádnými konkrétními údaji, ani důkazy. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že předmětná vada v postupu před zahájením správního řízení nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí a není důvodem k jeho zrušení.
54. Ad 5) Soud má za prokázané naplnění všech znaků skutkových podstat obou přestupků spáchaných žalobcem, příslušné odůvodnění správních orgánů shledává jako úplné a vyhovující.
55. Podle ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí.*
56. Podle ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) bodu 4. zákona o některých přestupcích *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že úmyslně naruší občanské soužití tak, že se vůči jinému dopustí jiného hrubého jednání.*
57. Znaky „jiné hrubé jednání“ a „úmyslné narušení občanského soužití“ uvedenými v ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) bodu 4. zákona o odpovědnosti za přestupky se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 6. 2020 č.j. 6 As 68/2020 – 24, když s odkazem na předchozí judikaturu konstatoval: „*Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 2 As 84/2009 – 64, lze za hrubé jednání považovat takové jednání, které narušuje občanské soužití takovou měrou, že podle obecného názoru a přesvědčení překračuje rámec pouhé nevhodnosti (nesprávnosti). Je proto třeba důsledně odlišit jednání hrubé a jednání jinak nevhodné (např. porušení pravidel slušnosti, zdvořilosti). Obecně se podle tohoto rozsudku za jiné hrubé jednání, jež narušuje občanské soužití, považuje vyhrožování jinou újmou než újmou na zdraví, pomlouvání a vydírání, pokud se nejedná o trestný čin. Za hrubé jednání se podle judikatury Nejvyššího správního soudu považuje např. vytlačování osoby automobilem (rozsudek ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 As 221/2016 – 39), uchopení druhé osoby oběma rukama za klopy bundy v oblasti krku ve snaze si ji přitáhnout k sobě (rozsudek ze dne 20. 7. 2017, č. j. 2 As 29/2017 – 28), podle*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 1. 2017, č. j. 20 A 17/2016 – 28, pokud pachatel jako kolemjdoucí úmyslně udeří do střechy auta a způsobí v ní prohlubeň, nebo úder pěstí do obličeje (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2019, č. j. 9 As 73/2018 – 25).“ Občanské soužití pak Nejvyšší správní soud s odkazem na doktrínu definoval v rozsudku ze dne 2. 7. 2010 č.j. 7 As 12/2010 – 65: „[o]bčanské soužití pak lze obecně vymezit jako souhrn pravidel chování, jejichž zachování – nad rámec právních norem – je podle obecného názoru a přesvědčení nutnou podmínkou klidného a spořádaného soužití občanů v daném místě, čase a situaci.“

58. Soud shledal, že fyzický útok spočívající v úderu dlaní do hrudníku po předchozí sérii vulgárních nadávek, a to navíc na místě veřejnosti přístupném, jednoznačně představuje „jiné hrubé jednání“ ve smyslu shora uvedené judikatury. V daném případě byl splněn i znak „úmyslné narušení občanského soužití“. Žalobce totiž chtěl na postiženou osobu zaútočit, jednalo se o jeho přímý úmysl, a lze tak dovodit, že chtěl narušit i občanské soužití, neboť pokud za situace slovní rozepře žalobce bez zřejmého důvodu postiženou osobu též fyzicky atakoval, nelze dospět k jinému závěru, že se jeho úmysl vzhledem k dané situaci vztahoval i na narušení klidného a spořádaného soužití občanů. Považoval-li žalobce předchozí chování postižené osoby za nevhodné, mohl to dát najevo verbálně a zdvořilou formou, avšak svým hrubým jednáním rámec klidného a spořádaného občanského nepochybně překročil. Jednání svědkyně V. resp. její nečinnost v dané chvíli je z hlediska naplnění skutkové podstaty daného přestupku irelevantní, nelze z něj dovozovat, zda k narušení občanského soužití došlo či nikoli; narušení je přitom zřejmé z výše uvedených jiných okolností. Je nepochybné, že do rámce klidného a spořádaného soužití občanů v daném místě a čase nespadá, pokud cizí osoba řeší svou subjektivní nespokojenost s jednáním postižené osoby tak, že do ní po předchozích slovních atacích dlaní prudce udeří tak, že postižená osoba vlivem tohoto úderu učiní několik kroků zpět. Z toho plyne, že k příslušnému narušení občanského soužití došlo, protiprávní čin byl dokonán již samotným fyzickým atakem, což vyplynulo z dokazování, jednání žalobce nebylo pouze ohrožující. Spáchání činu na místě veřejnosti přístupném, tedy na tramvajové zastávce, za přítomnosti dalších osob rovněž svědčí o tom, že občanské soužití bylo narušeno. Pro naplnění znaků předmětného přestupku pak není podstatné, zda došlo pohoršení nějaké konkrétní osoby, dokazování k této okolnosti nebylo třeba provádět.
59. Žalovaný ve spojení s prvostupňovým rozhodnutím dostatečně odůvodnil naplnění všech znaků přestupku včetně „jiného hrubého jednání“ a „narušení občanského soužití“, řádná pozornost byla věnována i subjektivní stránce. Narušení občanského soužití bylo shledáno v intenzitě a charakteru jednání, které spočívalo ve fyzickém napadení osoby postižené úderem dlaně do oblasti hrudníku, aniž by byl žalobce osočován či ohrožován, na místě veřejnosti přístupném a za přítomnosti dalších osob, jednání žalobce dle správních orgánů vybočilo z mezí pouhé společenské nevhodnosti. Fyzickým napadením pak dle správních orgánů nemohl žalobce sledovat jiný záměr, než hrubě porušit zájem na klidném občanském soužití.
60. K dalšímu přestupku spočívajícímu v urážce na cti postižené osoby je třeba uvést, že ustanovením § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích se již zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 1. 2022 č.j. 2 As 366/2019 – 42, kde odkázal na příslušnou důvodovou zprávu. V důvodové zprávě k předmětnému ustanovení [jež

nahradilo původní § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, účinný do 30. 6. 2017] se uvádí: „V souvislosti s požadavky praxe dochází k úpravě formulace skutkové podstaty ublížení na cti způsobeného zesměšněním nebo jinou hrubou urážkou. Za nactiutrhání totiž i dle současné úpravy nelze považovat zcela bagatelní jednání, která nedosahují potřebné intenzity (například výrok pronesený na veřejnosti typu „hošánku“). Avšak v současné době dochází v praxi k projednávání i takových jednání, která z objektivního hlediska nedosahují ani minimální míry společenské škodlivosti a nemají zásadní dopad do osobní sféry osoby, vůči níž určitý výrok směřuje. Projednávání takovýchto zjevně bagatelních jednání přispívá ke zvyšování administrativní zátěže správních orgánů. Dle ustálené judikatury je pojmovým znakem přestupku nactiutrhání skutečnost, že se jedná o výrok urážlivý nebo zesměšňující a dále povědomost pachatele o tom, že se v dané situaci a v dané skupině obyvatel jedná o výrok hanlivý. Musí však jít o výrok, který překračuje svou intenzitou pouhou nevhodnost, výrok dehonestující a hrubě urážlivý z objektivního hlediska (dle obecného názoru a přesvědčení jej lze označit za intenzivnější než výrok nevhodný).“

61. Z provedeného dokazování je zřejmé, že žalobce se vůči postižené osobě dopustil hrubých urážek, které byly z objektivního hlediska bezpochyby způsobilé ublížit jí na cti. Použité vulgární výrazy, jež jsou uvedeny ve výroku prvostupňového rozhodnutí, jsou zcela nesrovnatelné s bagatelním označením „hošánku“, na který odkazuje důvodová zpráva, zvláště když byly použity ve vzájemné kumulaci v rámci několikaminutového verbálního útoku vůči postižené osobě, a to nejdříve v tramvaji a poté na místě veřejnosti přístupném, tramvajové zastávce, za přítomnosti dalších osob. O tom, že postižená osoba se tímto jednáním cítila být uražena, svědčí její souhlas s vedením přestupkového řízení se žalobcem, její zájem o průběh řízení (výslovná žádost o zaslání prvostupňového rozhodnutí a vyjádření se k podanému odvolání) i její vyjádření se k odvolání, ve kterém označuje chování žalobce za neslušné.
62. Dále, jak bylo vysvětleno výše v částech ad 2) a ad 3), žalobní tvrzení o provokaci či eskalaci konfliktu ze strany postižené osoby nebo o jejím nevhodném chování je zcela nepodložené a vyvrácené provedeným dokazováním. I v tomto kontextu je třeba posuzovat návrh žalobce na usmíření, který žalobce podmínil tím, aby nejprve postižená osoba prohlásila své chování v tramvaji za nevhodné. Takový návrh nelze považovat za seriózní nabídku na usmíření, jak ji v žalobě prezentuje žalobce. Ba naopak, ze skutečnosti, že postižená osoba na takový návrh, v rámci kterého by musela své předchozí chování deklarovat za nevhodné, nepřistoupila, lze rovněž usuzovat na její subjektivní pocit, že do její cti jednáním žalobce zasaženo bylo.
63. Soud shledal, že i v případě tohoto přestupku žalovaný ve spojení se správním orgánem I. stupně dostatečně odůvodnil naplnění všech znaků skutkové podstaty, a to včetně znaku „ublížení na cti“. Žalovaný dostatečně posoudil nejen subjektivní, ale i objektivní hledisko „ublížení na cti“, tedy okolnost, zda bylo žalobcovo jednání objektivně způsobilé zasáhnout do cti postižené osoby. Přitom shledal, že povaha urážek byla objektivně závažná, dosahující velké intenzity a přesahující meze pouhé nevhodnosti, což bylo ještě umocněno jejich kumulací; dle správních orgánů žalobce tudíž mohl z objektivního hlediska uvedenými výrazy jinému ublížit na cti.
64. Soud tak dospěl k závěru, že v posuzovaném případě bylo dostatečně prokázáno naplnění znaků skutkové podstaty „narušení občanského soužití“ včetně k tomu se

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

vztahujícímu úmyslu, a v dalším případě „ublížení na cti jiného“, žalovaný své závěry též patřičně odůvodnil.

65. Městský soud v Praze tedy uzavírá, že žalobce se svými námitkami neuspěl, v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, soud proto dle § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu zamítl jako nedůvodnou.
66. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 12. května 2022

Mgr. Kateřina Peroutková, v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.